

ZDENKA HERŠAK

ANEGDOTE

SEDAM GODINA VJERNOSTI

PREMIJERE

FESTIVALI

RAZGOVORI

MI U SVJETU

VOX

HISTRIONIS

AKTUALNOSTI

ANEGDOTE

TEORIJA

NOVE KNJIGE

SJEĆANJA

DRAME

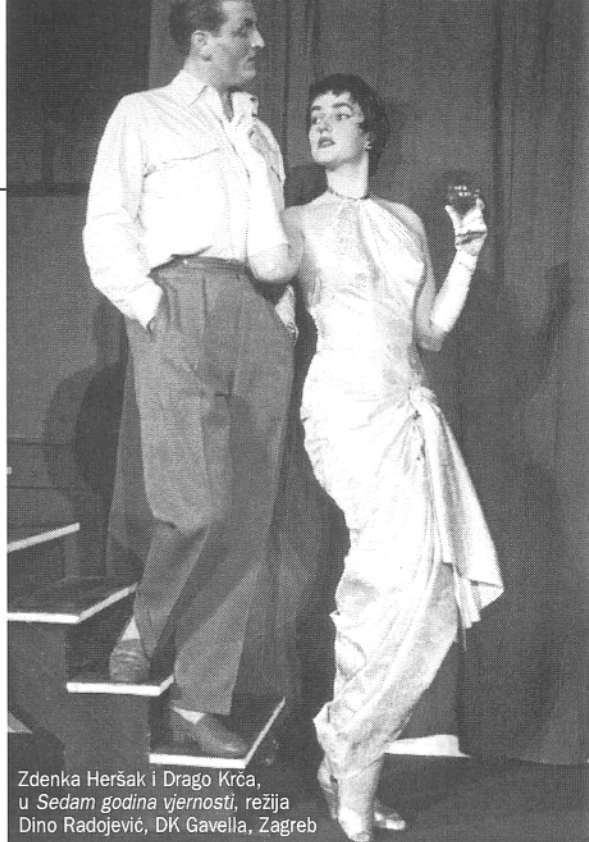
Bilo je to u doba samog osnutka Dramskoga kazališta Gavella. Uprava se sjetila da bi bilo dobro odigrati kakvu komediju. Tada je na Broadwayu igrala komedija *Sedam godina vjernosti*, a nešto kasnije snimljen je i film s Marilyn Monroe. Za naše jugokomuniste, bila je to tipična zapadnjačko-buržoaska komedija. Valjda stoga, publika je nikako nije htjela prihvatiti. Naprosto, ništa joj nije bilo smiješno, šutjela je i dosađivala se...

Drago Krča, igrajući glavni lik, borio se s nijemom publikom. Znojio se toliko da je izgledalo kao da je na pozornicu došao ravno ispod tuša. A publika samo gleda i šuti. Na kraju je komada prizor u kojem on telefonski razgovara sa svojom ženom koja je na putu i traži da joj pošalje njezinu žutu suknju. Nato Krča treba reći: "Draga, ja sam ti poslao tvoju žutu suknju." No Krča, na kraju već lud od grozomorne publike, svoje propasti i neuspjeha, izusti: "Draga, ali ja sam ti **posrao** tvoju žutu suknju." Zločeste li publike koja se ni tada nije htjela nasmijati. Nije htjela ili nije smjela?!

Vrlo često dogodi se da komedija ne uspije, a mi glumci nikad ne otkrijemo pravi razlog.

U toj sam predstavi glumila koketnu žensku, a u večernjoj haljini izgledala sam atraktivno, s prsnim košem "do brade".

Neko sam vrijeme boravila u Bruxellesu kod Goldonice i kako me je frendica "prodavala" na strano tržište, iz šale smo se dogovorile da pošaljemo svoju fotografiju na natječaj za kabaretski šou. Poslala sam sliku s Dragom Krčom iz predstave *Sedam godina vjernosti*. U to vrijeme Krča je bio zvijezda hrvatskoga kazališta. Igrao je sve moguće uloge i svaki je redatelj baš njega tražio. Nakon nekog vremena dobila sam odgovor. Me-

Zdenka Heršak i Drago Krča, u *Sedam godina vjernosti*, režija Dino Radojević, DK Gavella, Zagreb

ne će odmah angažirati... A za moga partnera sa slike nisu baš sigurni, ali možda bi ga uzeli ako gospodin svira harmoniku. Eto, kako se vrijednosti izokrenu u drugom prostoru i situaciji.

SVILENE PAPUČICE

Na festivalu u Novom Sadu igrala sam s Krčom predstavu *Svilene papučice* po tekstu Mirka Božića. Nekada se puno više igrao domaći repertoar nego danas. Moja uloga bila je sjajno napisana i ja sam je isto tako sjajno igrala. U stanci predstave dođe mi jedan član žirija i kaže: "Ako tako nastavite, Sterijina nagrada je vaša." Ja više nisam imala "dalje" jer moja uloga nije imala nastavak.

Sve sam odglumila u prvom činu i, naravno, nisam dobila nagradu.

SCAPINOVE SPLETKE

Našli smo se na nekoj turneji u bespuću s Molièrevim *Scapinovima spletkama*. Tamo nitko nije čuo ni za kazalište, a kamoli za Molièrea.

Nakon dobro odspavane noći, okupili smo se na terasi kafića. Bili smo svi u formi, osim Nade Subotić koja nas je "peckala". Sjedila je za stolom i čitala Joycea. Mudro se držala, ali mi nismo vjerovali da je tog jutra gospodin Joyce dovoljno razumljiv i da ona ima neke koristi od čitanja pa smo joj, dok je bila u toaletu, preokrenuli stranice. Kad se vratila, nastavila je čitati, ne

primjećujući da su joj stranice pomaknute. Doduše, Joyce se može čitati i natraške kao židovsko pismo. U takvoj literaturi sve je prihvatljivo, jer se ionako ništa ne razumije... Ali nitko neće priznati da ništa nije razumio... takvima se mogu pobrkati stranice.

S tom predstavom imali smo prometnu nesreću kod Višegrada. Kako smo, iako ozlijeđeni, nastavili putovati i igrati predstave, svugdje gdje bismo došli nazivali su nas "Skopljancima". Naime, tih dana dogodio se potres u Skoplju pa su beskućnici bili česti gosti u okolnim gradovima, a mi smo im očito nalikovali. Pred predstavu skidali bismo poveze i igrali senzacionalno jer nam je glavni meštar bio Pero Kvirgić koji je uvijek mogao igrati "do daske". A kako je on za sve nas bio "strah i trepet", tako smo igrali i mi.

Nekada je bilo puno više strahopoštovanja u teatru.

VRTLAROV PAS

Krenuli smo na gostovanje s *Vrtlarovim psom* Lopea de Vege. U glavnim ulogama Boris Buzančić i Mia Ore-mović. Ja sam igrala Mijinu sobaricu.

Lika i Split. Voljeli smo gostovati u Splitu, a ta je predstava imala svoju klapu koja se cijelog dana družila, šetala po Bačvicama, jela ribu i bumbila crnjaka... Nosila sam Andreja, no na početku turneje nije se primjećivalo da sam u drugom stanju. A Andreju, Dalmatincu po ocu, prijalo je sve što se moglo "izist" pa sam se ja raširila kao kvasni kruh. Svakoga dana moj se kostim morao širiti. Zadnjega dana gostovanja u Gospiću morala sam sve prizore igrati "anfas". Znači, ni za Boga miloga okrenuti se u profil. Kad sam stajala licem prema publici, moje obline nisu bile uočljive. U jednom trenutku trebala sam pristupiti Miji i reći joj: "Gospodo, pazite što radite...", ali kako je uvjet bio da ne pokažem svoj profil, ostala sam u dnu pozornice, Miji iza leđa. No, Mija se okrenula prema mjestu na kojem sam ja trebala biti i gledajući u prazno rekla: "Budi mirna, sve će biti u redu."

Čovjek cijeli život ponavlja samo ono što je naučio.

GOSTOVANJA

Krešimir Zidarić, glumac, direktor kazališta i moj vjenčani kum (s Vančom Kljakovićem) imao je nadnaravnu maštu, a njegov najbolji prijatelj Mirko Vojković bio je izvršitelj njegovih zamisli. Bili su majstori-improvizatori, izumitelji zafrkancija. S njima krenuti na gostovanje značilo je iščašiti vilicu od smijeha ili ne moći zatvoriti usta do kraja turneje. Kad bi gostovanje završilo, trebalo mi je nekoliko dana prizemljenja ili da jednostavno dođem k sebi odakle sam krenula.

Jednom je Krešo tražio ključ od naše sobe jer je htio zaplašiti moju cimericu, Nadu Subotić. Mislio se sakriti u ormar, a kad mi legnemo izvesti neku svoju čaroliju. Međutim, čim smo ušle u sobu, iz ormara se začula velika treska i zapomaganje. Kao prvo, propalo je dno, a kako je to bio montažni ormar, počeo se rastavljati na plohe. Nada je vrištala. Dobro je da nije pala u nesvijest. Srećom, ujutro smo rano morali oputovati u drugi grad pa nismo imali "obračun s hotelom".

Na nekom "ukočenom" prijemu u Istri kojeg su nam pripremili gradski oci, bila je istovrsna situacija. Odbornik je bio u panici i nije znao izreći "pozdravnu govoranciju". Bio je po izgledu "šuster", a glumci zasrani. Stol pun hrane, a nitko da se "otkravi" i otvori usta. Kad smo mi glumice došle za stol, Krešo nas je predstavio kao "narodne pjevaljke", na što se odbornik sav raspametio što se može družiti s pjevaljkama i slavije se otkaçilo. Kad smo Krešu kasnije pitale zašto nas je tako predstavio, rekao je: "Kako ne shvaćate, ja sam mu pomogao da se oslobodi. Pjevaljke i narodni gusari su svi- jet koji on razumije."

DUPLA IGRA

Ima nekih glumaca koji vole "duplu igru": jednu za publiku, a drugu za glumce. Kad se neki komad igra stotinu puta, onda se počinju događati devijacije. Kad bi se redatelj "zaletio" na predstavu, ne bi mogao vjerovati da ju je on režirao. Dobre predstave publika kreira sama, a dobar glumac osjeća što publika želi i ispunjava joj želje.

Ima improvizacija na sceni koje publika nikada ne primijeti. Ja nisam voljela takve "igre". Recimo, glumac glumici stane na nogu i stoji dok ne završi monolog. Kad glumac ne voli svoju partnericu, a ima s njom ljubavnu scenu, najede se luka... Ta privatnost narušava samu igru i nije baš duhovita. To se uglavnom prakticira u predstavama koje se igraju beskonačno dugo ili kad su glumci "zafrkanti".

LETEĆI ZUB

Publika ne može ni zamisliti kakve se sve "strahote" mogu dogoditi na pozornici. Na Ljetnim igrama u Dubrovniku tijekom monologa jednom slavnom i velikom glumcu ispao je zub. Glumci su vidjeli kako je amplitudinalno padao prema zelenoj ledini, gdje se potom izgubio. Slavni glumac morao je nastaviti glumiti bez prednjeg zuba. Kad je predstava bila gotova, da bi se iskazalo poštovanje prema prvaku, cijeli je ansambl tražio zub do kasno u noć. I našao ga.